

Kapitlet kunne uden skade have været længere og have givet noget mere detaljerede oplysninger om indtægts- og udgifts-siden. Men måske kommer det i 2. del, som iflg. forordet skulle behandle »omfanget og arten av den offentlige sektors forskellige aktiviteter« tillige med incidensproblemer.

Kap. II behandler i generel form »Mål og midler« eller – om man vil – decisionsmodeller. Tillige refereres kort de vigtigste konkrete målsætninger og virkemidlerne.

Kap. III er det største og også indholdsmæssigt vægtigste afsnit. Her gennemgås virkningen på indkomstdannelsen i stil med Bent Hansen og Musgrave: Skatter (på et senere tidspunkt skattesatser) og offentlige køb af varer og tjenester er handlingsparametre, indkomsten (og også i visse afsnit private investeringer) er den afhængig variable, som særlig undersøges.

Et kortfattet afsnit gennemgår 30'ernes kriser og økonomiske politik i en række lande. Mod kapitlets afslutning gives en model med variabelt prisniveau og en kort diskussion af fuld beskæftigelse etc. stabile priser. Fremstillingen er klar og let at gå til. Hele kapitlet vil for studerende på udmærket vis supplere Schneiders analyse.

Et par småting kan anholdes. Det ville have været såre let og nærliggende, om Gelting-Haavelmo-teoremet var gennemgået såvel i relation til indkomsten i kostpriser som til indkomsten i markedspriser og for såvel direkte som indirekte skatter. – Det er en skønhedsfejl, når det et par steder (p. 23 og p. 57) siges, at al indkomst »tjenes opp i den private sektor«. Den offentlige sektor foretager sig dog andet end lige indkomstoverførsler. – Hvorfor skelnes så skarpt (p. 62) mellem det offentliges køb af fast ejendom og tilsvarende køb af fordringer? Tilmed betragtes for den faste ejendom ændringer i beholdningen (F), mens der for fordringernes vedkommende lægges vægt på at vise beholdningernes størrelse (H og H_0). Det viser sig da også, at det er summen af de to, som indgår i modellen (jfr. p. 66).

I det store og hele gennemføres analysen komparativt statistisk. Dette er vel også nærliggende, når man skal holde sig indenfor et meget begrænset sidetal. Men lidt mere dynamik kunne nok være sneget ind. Således ser problemet om »begrænset mobilitet« (pp. 90-92) anderledes ud, hvis en vækst lægges til grund. Hvor langt man her skal gå er imidlertid en smagssag.

Kap. IV behandler statens gæld. Domars model vedr. gældsbyrden gennemgås – og man får den chokerende oplysning, at renter af statsgæld i Norge i 1925 udgjorde 104 mill. kr. af samlede udgifter på 398 mill. kr. I spørgsmålet om muligheden af ved lån at »lægge byrde på fremtiden«, er forf. for kortfattet. Det hedder: »Hvis det offentlige projekt gennemføres på bekostning av privat konsum i den inneværende periode, kan vi si at byrden ved prosjektet bæres nå. Hvis prosjektet gennemføres på bekostning av den private investering kan vi si at byrden faller på fremtida idet vi da går inn i de kommende perioder med mindre privat kapitalutstyr og dermed mindre inntjenningsmuligheter enn vi ellers ville hatt«. (pp. 100-101). Hvorfor skal man absolut forudsætte, at det offentlige projekt er nytteløst? Det må der da ligge i det; jfr. iøvrigt den inspirerende, men meget ensidige artikel af Modigliani, *Ec. Jour.*, 1961, hvor samme forudsætning (også stiltiende) anvendes.

Et afsluttende kap. V behandler meget kort (3 sider) statsregnskabets form.

For den, der ikke ønsker at gå så meget ned i dette stof, som en gennemarbejdning af f.eks. Bent Hansen eller Musgrave indebærer, er bogen god og velegnet. M.a.o. en fortrinlig lærebog til mellemstadiet.

*P. Nørregaard Rasmussen.**

* Dr. polit., professor ved Københavns Universitet.

Bernhard Okun & Richard W. Richardson (ed.), Studies in Economic Development, Holt, Rinehart and Winston, New York 1962. 498 sider.